

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

Omne peccatum est peius morte corporis. Cap. I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78821](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78821)

ducendi eos ad tria; scilicet Primò ad cessationem à peccatis præteritis. Secundò, Ad mundandam conscientiam à peccatis commissis, per compunctionem, & bonam confessionem. Tertio. Ad vitanda in posterum peccata pro tempore futuro, quantum in hac vita cum Dei gratia vitari possunt, modis à me explicatis in Opusculo de iudicijs & gradibus profectus, & in alio de 4. F. & alibi.

CAPVT PRIMVM.

Omne peccatum est morte corporis peius.

Prima itaq; Consideratio seu causa sit, quod omne peccatum, tam mortale, quam veniale, sit maius malum, quam sit mors corporis. Mors corporis adeò est magnum malum, vt dicat S. Bern. lect. 2. in die SS. Petri & Pauli (& nos expetitur ita esse) nihil inter homines humano iudicio plus morte horreri. Est enim mors, vt ait Aristoteles lib. 3. Eth. cap. 8. & 9. & ipse Epicurus apud Laërt. l. 10. *Omnia malorum maxime horribilia.* Ideoque meritò eam vocat S. Chrysostomus in Plal. 124. *malorum omnium summam seu colophonem.* Atqui minus malum est mori morte nõ tantum naturali, (quam effugere nemo potest,) sed etiam violentà & atroci millies, quam semel volũtariè, seu deliberatè peccare, tam mortaliter quam venialiter. De mortali sic S. Augustinus tr. 52. in Ioan. cap. 12. exponens illa verba Christi: *Qui nõ odit animam suam perdet eam.* Cum ergo cause articulus venerit, vt hæc conditio proponatur aut faciendum esse contra Dei præceptum, aut ex hac vita migrandum, quorum duorum homo cogatur alterum eligere, comminante mortem persecutoris, ibi eligat Deo dilectio et mori, quam offenso viuere. De venialibus idem dicunt Sancti, potius non debere mori, quam mentiri, vel alterius famam denigrare, vel proferre vnum verbum otiosum. Ideò S. Thomas 2. 2. q. 110. art. 3. ad 4. docet potius permitendam esse occisionem alterius vel sui, quam mentiendum. Et S. P. N. Ignatius in 2. modo, seu gradu, humilitatis ait: *vt nulla, vel humana quantæcunque felicitatis vel propria mortis conditione proposita, adducat vnquam, vt culpam licet venialem tantum, decernam admittere.* Quocirca mirum non est B. Catharinam Genuensem, cognitâ grauitate & fœditate peccati venialis dixisse, (c. 12. vitæ.) *Certum habeo, quod si quis cerneret, quam enorme vnum tantum peccatum sit, potius eligeret anima, & corpore in succensâ fornace vna consistere, quam in se peccatum tolerare; & si vnuersum mare ignis esset, ad effugiendum peccatum, sese in medium eius, vsque ad fundum demergeret, neque inde vnquam prodiret, si sciret, quod prodirens peccatũ esset in se conspiciendus.* Imò c. 24. dicebat: *Qui perspicit quantum momenti sit Dei essentia, non possunt alium estimare cruciatum, neque alium infernum, quam illam ipsam offensam: amnia*

Lancij Opusc. Tom. 2.

alia huiusmodi tormenta, sunt in illius comparatione solatia. Non miror ergo dictum esse à S. Edmundo Archiepiscopo Cantuariensi: *Malo insilire in rogam ardentem, quam peccatum vllum sciens admittere in Deum meum.*

Meritò ergo dixit S. Dorotheus ser. 20. *Longe melius est, & corpus suum, & omnia corporea perire simul, quam ladi animam tuam in re, etiam minima.* Tales erant antiqui Christiani, de quibus scribit S. Iustinus Martyr in Apol. 2. *eos maluisse mori, quam vel semel mentiri.* Vt hinc obiter dicamus, quam sit graue malum, mentiri, præsertim Sacerdotibus, quorum os quotidie ingreditur ille, qui de se dixit: *Ego sum via, veritas & vita;* & qui venit expugnare Sathanam; quem appellare per ignominiam volens Christus Dominus, appellauit *Mendacem & Patrem eius* Ioan. 8. 44. Et inter laudes cælestis patriæ & incolarum quorundam dicitur Apoc. 14. 5. *In ore eorum non est inuentum mendacium.* Et inter eos qui cælo indigni sunt, ponuntur mendaces: Et in catalogo aliorum sceleratorum numerantur Apoc. vlt. 15. *Foris canes, & venefici, & impudici, & homicidæ, & idolis seruientes, & omnis qui amat, & facit mendacium.* Hinc confundi debemus valde quòd propter molestias, vt ita dicam, infinitis partibus minores morte; Deum sæpè offendimus, qui nec mortis metu id facere debemus, sicut antiqui Christiani malebant mori quam mentiri: quantò magis malissent mori, quam detrudere, quia detractio est grauius peccatum mendacio officioso vel otioso? Proponamus ergo nunquam deinceps nos mendacio & detractioe Deum offenduros, ob Verbi pro nobis Incarnati, (quo cibamus quotidie) reuerentiam, respectum, imò ob eum, quem ei debemus amorem. Nam, vt e. 15. vitæ, dicebat B. Catharina Genuensis, *Cognitissimum mihi est, quòd quando amor purus, vel exquisitissimam imperfectionem deprehendit, si Deus non auerteret, in puluerem redegeretur, non corpus modò, sed & anima, nisi esset immortalis.* Magis mirum est, Aristotelem Ethicorum l. 3. Eth. scripisse: *Melius est mori, quam facere aliquid contra bonum virtutis.* Mirum ergo non est, S. Ephraïm, teste Nicephoro l. 7. hist. cap. 13. damnatam ad prostibulum, quòd idolis sacrificare noller, cum ab impuro iuvene inuaderetur, hac eum arte eluisse; & pudori suo consuluisse, & Martyrium, inquit Cornelios in Gen. 39. v. 12. pag. 293. col. 1. assecutam esse: Si inquit, mihi parcas, docebo te pharvacum, quo perunctus, in præliis nullo telo vel ferro laedi poteris. Ille promisit, si eius rei fidem faceret: tum illa, In me; inquit, cape experimētum; atque cerâ cum oleo commixtâ inungens collum; Feri, inquit, illud quam potes validissimè. Fecit iuuenis, & vno ictu capit ei rescuit. Ita maluit occidi, quam certi in iuueni peccati esse occasio, etsi ipsa non peccasset, si vim passa fuisset; & ille occidendo eam non peccauit, quia credens personâ, quam fide

M m 2 dignam

dignam putabat, iustum illum existimabat illi non fore lethalem.

9. Ostendi iam, peccatum quodlibet, etiam veniale, esse peius morte, & iacturâ omnium rerum temporalium. Nunc ostendam maiorem adhuc eius grauitatem, quàm sit mors, & iactura rerum temporalium, vt agnitâ eius grauitate fugiamus illud. Nisi enim agnoscamus, & penetremus benè eius grauitatem, & fœditatem, non vitabimus illud, eo modo, quo debemus, & possimus in hac vita, modis infra explicandis. Ideo immorari debemus in considerationibus pluribus eorum grauitatem & fœditatem demonstrantibus. Nam, vt ait S. Thomas 2.2. q.52. art.1. Est proprium rationali creaturae, quod per inquisitionem rationis moueatur ad aliquid agendum. Ideo Deus ipse naturæ nostræ se accommodans dum nos à malo abducit, per illuminationem intellectus nobis proponit cōsideranda ea, per quæ videt, cognitâ rerum malarum malitiâ, & bonarum bonitate, voluntatem nostram, excitandam ad fugam mali & amorem boni.

CAPVT SECVNDVM.

Omne Peccatum est peius inferno.

10. **S**ecunda Consideratio, seu Causa, ob quam omne peccatum vitandum; Quia est peius inferno. Nam in inferno tria sunt: Damnati diaboli, & animæ humane, Pœnæ eorum, & ipse locus. Horum omnium Deus est causa positiua, quia, & demonum & animarum illarum, & inferni, & pœnarum est creator, & author; siue spectemus pœnam sensus, siue pœnas damni, quas iustitia Dei infligit; at peccati author Deus non est, nec esse potest. Ideo benè dixit S. Dionysius Areopagita, c.4. diu. nom. Puniri non esse malum, sed fieri pœnâ dignum: quod ex peccato prouenit. Imo, vt ait Abbas Theodorus apud Cassianum Col. 6. c.3. In rebus humanis nihil malum dicendum est, nisi peccatum solum, quod à bono Deo nos separans, malo facit diabolo copulari. Quod etiam Cicero agnouit lib.3. Tusculan. docens sapientem in aduersis casibus, hoc se etiam solari: Quod videt, nullum malum esse nisi culpam. Quocirca etiam si infernus haberet aliquâ partem mali veri, tamen, cum vt docet S. Thomas 1. p. q. 48. art. 6. plus habeat de ratione mali culpa quàm pœna, potius eligendæ essent pœnæ inferni, quàm committendum vnum veniale peccatum, ab homine qui rectæ rationis ductum sequitur; etiam si Dei non esset habenda ratio, sed solius luminis naturæ; sapientis enim est inter duo mala, minus eligere. Mirum ergo non est Sanctos magis abhorruisse, à quouis peccato, etiam veniali, quàm ab inferno, quia illud, hoc indicant esse peius, & detestabilius.
11. S. Anselmus l. de similit. 190. scripsit: Si hinc pe-

cati pudorem, & illinc cererem inferni horrorem, & necessariò vni illorum haberem immergi, prius me in infernum mergerem, quàm peccatum in me immittere. Mallem purus à peccato, & innocens gehennam intrare, quàm peccati forde pollutus caelorum regna tenere. Non est hæc S. Anselmi sententia sine fundamento certo, quia, vt scribitur in vitâ B. Catharinæ Genuentis cap. 27. Fuit illi in Spiritu demonstratum, multo intolerabiliorem esse Dei offensam, quamlibet exiguisimam, ipso Luciferi inferno. Præterea videns, quàm grauis ea sit, tantus in corde eius ignis exarsit, vt in morbum incidit, & penè extincta sit. Et dum alio tempore ipsi interitus offensum esset, quantopere vnum solummodò veniale peccatum noceret, nouum sustinuit impetum ignis ad eum in corde exarsuans, vt corpus eius perferre non valens, distrumpi putaretur. Procul dubio, si Deus illi vnum eiusmodi in eâ demonstrasset, è vestigio animam reddidisset. Eadem, vt in eius vitâ cap. 20. Non valens vno peccato Dei offensam videre, dixit Domino: Non detrecto, quin omnia demonia, cum vniuersis illorum terroribus, & supplicijs mihi morienti commonstres, nihil enim illa facio, cum impunita offensa tua licet minima composita: qua tamen non potest esse minima, eo quod tua celsissima Maiestas offendatur. Valde etiam hoc dicto B. Catharina Genuentis ostendit grauitatem & fœditatem peccati etiam minimi. Quia aspectus demonum est tam horrendus, vt Deus Pater dixerit S. Catharinæ Senensis, dial. cap. 37. Benè recolis quando semel demonem in formâ suâ tibi monstrauit, quasi per iustum oculi, postquam ad sensus corporeos restituta fuisti, tu potius eligebas ire per vnâ viam igneam, vsque ad diem iudicij duraturam, quàm amplius eum intueri. Nihilominus licet eum videris in breuissimo spatio temporis, adhuc ignoras quantum est horribile. Et ideo ibidem Deus Pater ei reuelauit, damnatorum in inferno vnam inter ceteras pœnam esse, aspectum demonum: Et eo, omnem eorum cruciatum mirabiliter augmentari atque duplicari. Et alia vice Deus Pater eisdem sanctæ dixit dial. c. 132. Tu nosti, quod est in tantum horribile demon, quod homines experti eligent, potius habere omnes pœnas vitæ presentis, quàm eum in suâ figurâ videre. Et S. Francisca Romana, vt l. 5. c. 11. vitæ eius scribitur: Potius elegisset insilire in fornacem ardentem, quàm videre malignum spiritum, prout illum videbat in diuersis formis. Immo B. Catharina Genuentis, c. 50. vitæ visio diabolo, dixit: Fuisse sibi talem aspectum intolerabilem, non propter mesum diaboli, sed propter odiosam repugnantiâ, ita intolerabilem, vt se mallet in infernum demersam, quàm sustinere visionem tam deformem, tam distortam, & animæ suæ optimè ordinatæ, ac per omnia cum Deo concordanti abominandam.

Non est hoc mirum, siquidem Daniel Propheta Dan. 10. 8. viso Angelo quamuis bono & sibi fauenti, non remansit in eo fortitudo, & spes eius immutata est, & emarcuit, nec habuit quicquam virium, & dissoluta sunt compagines eius.

S. Antoninus in Historia refert de religioso quodam